

Årets gang - på Venø

Af Pip Thoustrup, Venø pip@venoe.dk

Jeg har tidligere fortalt, at vi en mørk oktoberaften i 2003 modtog vore første får. Vi fik leveret dem vi havde bestilt + ét til. Dette er historien om Pjums, en ener – heldigvis!

Da vognmanden havde læsset fårene af på marken, meddelte han mig antallet. Der var ét får mere, end vi havde købt. Jeg svarede, at han måtte have talt forkert, men han fastholdt antallet og meddelte mig i øvrigt, at han var vant til at køre med får! ”Ja, ja” tænkte jeg ”det kan jo ikke passe, at man får ét mere, end man har købt, han må have talt forkert”. Fårene var i mellemtiden forsvundet ud i mørket, og uoverensstemmelserne kunne ikke afgøres. Vognmanden var sikker på det aflæssede antal og kørte hjem, mens jeg glædede mig over, at være blevet fåreejer – uanset antal.

Næste dag skulle flokken rigtig inspiceres – og tælles. Jeg talte gentagne gange og måtte modstræbende konstatere, at vognmanden havde ret. Der var ét for meget. Vi havde besluttet at lægge ud med 50 moderfår. Ivar Kristoffersen kunne skaffe 45, nu havde vi 46 og hva' så? Det var jo næsten glædeligt.

Efter nogle dage kom jeg til at se de fleste i flokken bagfra. Pludselig faldt mine øjne på ét får, der godt nok havde

noget hængende mellem bagbenene. ”Yver” tænkte jeg, ”mærkeligt, for ingen var jo ilæmmede”. Det måtte nærmere undersøges. Fårene var naturligvis noget skeptiske og svære at komme tæt på, men langt om længe måtte jeg rædselsslagen sande, at det hængende objekt var noget meget værre end et yver! Problemerne hobede sig op, hvad med CHR-nr. og sundhedsdokument – og havde *han* allerede lavet ulykker? Hvordan fik vi fat i ham? Vi havde jo hverken praktisk erfaring i fåremanagement eller hund.

Efter mange foranstaltninger og stort besvær fik vi endelig fat på ”fejlleveren”. Vi tog kontakt til sælgeren og fik orden i dokumenterne, men hvad skulle vi stille op med ham? Jeg foreslog slagteren, men ungerne nedlagde omgående veto. Alle argumenter for hans benådning fløj i luften. Han var så sød med krøllet pels. Det kunne ikke passe, at der ikke var plads til ham. Det var jo skæbnen, der havde sendt ham til øen, han var ikke selv skyld i det. Han kunne blive kæledække osv., slagtes skulle han i hvert fald ikke! Moderen bøjede sig, og kræet døbttes Pjums.

Vi startede med at tøjre det vilde bæst uden for hegnet, så han kunne have lidt kontakt til artsfællerne. Han var i star-

ten rædselsslagen, når vi nærmede os, men blev med tiden mindre mistroisk. En morgen sad han uhjælpeligt fast i et stort brombærkrat. Totalt filtret ind i tykke, grønne brombærranker. Efter stor arbejdsindsats fik vi ham pillet ud, og han genvandt sin bevægelsesfrihed. Han blev for fremtiden tøjret i behørig afstand af alt, han kunne hænge fast i.

Den efterfølgende sommer benyttede vi ham og de øvrige væddere som græstrimmere omkring bygningerne. En morgen vi kom for at flytte dem, havde Pjums hevet tøjrepælen op og var forsvundet. En eftersøgning blev iværksat. Vi fandt ham snøret ind i en solbærbusk, der var fuldstændig molesteret og ribbet totalt for grønne bær og blade. Inden han var nået så langt, havde han støvsuget jorden under et blommetræ for samtlige umodne nedfaldne blomster. Kræet blev filtret ud, tøjrepælen udskiftet med en noget heftigere model, og herren tøjret midt i en regulær græsfold. Her stod han i 3 dage. Ubevægelig, krumrygget med stift blik, uden ædelyst og med en ubestemmelig grønlig masse skummende ud af munden. Jeg var overbevist om, at han kreperede, men langsomt begyndte han at nippe af græsset, og efter nogle dage var han atter ”fit for fight”.

Pjums' selvtillid og storhedsvanvid tiltog, han havde ofte de små hurtige slik om munden og var temmelig ”vågen”. Den første han jordede var min 3-årige niece Regitze, der siden den oplevelse ikke har vist synderlig interesse for fåreavl. Ved fremtidige besøg er standardspørgsmålet: ”Er det ham dér?”. Ved bekræftende svar øger hun sikkerhedsafstanden adskillige meter. Klogt nok.

Jeg foreholdt ungerne, om vi nu ikke kunne slagte ham. Mads kunne, tror jeg, have været overtalt, hvis ikke søsteren definitivt havde stemt imod. ”I det moderne landbrug skulle man jo ikke glemme individualisterne. Regitze kunne jo bare have holdt sig fra ham og bla bla bla”. Som uerfaren fåreholder bøjede moderen sig endnu engang. Hvor dum kan man da være?

Senere på sommeren da en af vore feriemedhjælpere og jeg var på vej til byen, bemærkede hun, at Pjums stod meget underligt på bagbenene med forbenene op ad en lodret betonvæg. Vi betragtede ham måbende på afstand. Efter lidt tid sankede han forbenene og kroppen en smule for efterfølgende straks igen at indtage den ejendommelige stilling.

Pludselig dæmrede alt for os. Han havde været tøjret oven for en 2½ meter høj betonvæg, der danner niveau-skel mellem to indkørsler. På forunderlig vis var Pjums tumlet ud over kanten. Årsagen til hans pudsige positur var, at kædens længde akkurat gjorde, at han ikke kvaltes, når han rejste sig på bagbenene. Vi forbarmede os endnu engang over ham – og nåede først den næste færg.

Engang skulle jeg bruge vores lille gamle uundværlige traktor med frontlæsser, kaldet "Ralten". Pjums stod tøjret langs en række æbletræer udenfor, hvor den var parkeret. Jeg bakker den ud, hopper af for at lukke porten, hvorefter jeg hører et stort bump og efterfølgende ser traktoren gynge fra side til side. Som kontravægt er brugt en stor olietønde fyldt med beton. Den var Pjums gået til angreb på. Han stod ganske stille med blodet løbende ned af pandebrasken, og jeg tror, at han både så sol, måne og stjerner. Da jeg kørte forbi ham, gjorde han i hvert fald ikke yderligere udfald mod køretøjet.

Alle var ved at være godt trætte af ham, men lidt nytte kunne han vel gøre, så vi besluttede os for at gøre ham til teaser-vædder. Bedøvet blev han anbragt på en europapalle op i fornuftig arbejdsøjde ved hjælp af trucken og af med et par centimeter af hver sædstreng. Behørig karantæne og ind til fårene med ham. Det fungerede. Alle fårene, hvor Pjums havde "regeret", læmmede indenfor en meget kort periode; men det gale spektakel blev ikke mindre ilter, da damerne kun måtte beskues på afstand. Man skulle have øjne i nakken, når man var i hans selskab.

Jeg har altid indskærpet ungerne, at når de arbejdede med dyr, skulle de bære lukket fodtøj. Konen selv listede en sen sommeraften iført sandaler ud til Pjums, han skulle jo blot flyttes 10 meter. Op med tøjrepælen, kæden rimpet sammen og af sted traskede vi. Fuldstændig uden varsel pandede han mig én på låret, så jeg tabte den tunge tøjrepæl, der landede lodret ned i min fod med et stort blødende hul til følge. Lede bæst. Jeg var totalt uarbejdsdygtig i 2 dage og halvinvalid i 3 uger. Efter dette angreb var moderen ikke længere lydhør over for argumenterne for hans livsbevarelse, og navnet ændredes definitivt – på trods af Johannes vrede – til "Pølsepjums". Truslen syntes imidlertid ikke at dæmpe hans temperament. Han fik en stor boks i stalden – kaldet "Dødsgangen" indtil slagteren kunne tage ham. I den periode nåede han i al fald at bule 2 nye griner, når han gik til angreb på folk, der passerede.

For ikke at forulempe øvrige artsfæller, der også skulle transporteres til det lokale slagteri, blev han bundet forrest i traileren. Vel ankommet til slagteriet bliver lammene læsset af, hvorefter jeg kontaktede en slagteriarbejder for at få anvist et sted, hvor Pjums kunne bindes – og for at advare personalet. Jeg fik besked på at binde ham udenfor til rækværket, så skulle de nok tage ham ind, da de snart fik pause. Da jeg kommer tilbage til traileren har Pjums i mellemtiden skubbet både vindue og tætningsliste ud. Han står spejdende med hoved og hals ude af hullet og forbenene på kanten af vinduesrammen! Jeg rystede stille på hovedet, bandt ham det anviste sted, samlede vindue og lister op, lukkede traileren og kiggede en sidste gang på Pjums, hvis blik signalerede "Ja, ja, det ender nok galt for mig det her, men jeg fortryder intet, og du fik kamp til stregen!"

Nu er han under transformering til spegepølser. Johanne har meddelt, at han i al fald ikke skal serveres til hendes konfirmation, men vi andre glæder os til snart at sætte tænder i ham! Pjums er gået over i historien.

